1879. VI. évfolyam. 13. szám. Debreczen, Hétfő január 20.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre posztán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a posta-hivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hetfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többiekben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyiltéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában.
Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **ezegiédutcza, Fried-ház 19. sz. alatt** czimezendők.

Debreczen, január 20.

(B. S.) A jó horvát uraknak, kik oly igen szeretnek ujjat huzni velünk nemzetiségi kérdésben, meggyült a bajuk otthonn. Addig emlegették Szent István koronáját, mely a különválásra törő nemzetiségi aspirationoknak szolgált volna paizsul, mig a nemzetiségi hydra a horvát tartománygyülésben is fölütötte fejét, s horvátok és szerbek ugyancsak magyarázzák egymásnak a nemzetiségi egyenjoguságot.

Az egész nagy tenger egy vizcseppből támadt. A horvát tartománygyülésen egy szerb képviselő választását megsemmisitették, a mi Gyorgyevics szerb patriótának annyira zokon esett, hogy érzékenyen kezdett panaszkodni a horvát zsarnokságról, s azon rettenetes fenyegetést bocsátotta szélnek, hogy az esetben, ha a horvátok a szerbeket horvátositani akarják, köztük az a viszony fog támadni, a mi az oroszok és lengyelek között. Természetesen horvát Muravieffekkel és szerb Kosciuskókkal.

A horvát urak ugyan nagyban tagadták ezen vád alaposságát s van is valami igazuk. Főrangu hivatalnokaik legtekintélyesebbjei közül nem egy szerb nemzetiségü s csak nemrég rendelte el a kormány, hogy a cyrill-irást országszerte tanitsák a népiskolákban. Ez bizony szivesség a jó szerbek iránt, de ezek azt nem igen hiszik el.

A keleti kérdés ujabb Éris almája a testvérek között. A szerbek zokon veszik Horvátországtól, hogy nem segitett Szerbiának Bosznia elfoglalásában, a horvátok pedig a szerbek rovására irják fel, hogy nem igen örvendenének azon, ha Bosznia Horvátországhoz csatoltatnék, s e tekintetben nem folytatják velük a paralell-actiót. Sőt akadt oly lelketlen szerb atyafi, a ki ilyes jelszót merészkedett zászlajára irni: „inkább maradjon Bosznia a töröknek, semhogy Horvátországnak jusson.“

Természetesen ezen élénk szemrehányások magasra csapták a szenvedélyek lángját s a pro és contra prókátoroskodó szerb és horvát testvérek ugy össze-vissza tisztelgették egymást, hogy csupa gyönyörüség volt nézni.

Hát hiszen az ő dolguk, nekünk elég bajunk van a mi nemzetiségeinkkel s velük is; ha ma megfogják egymás üstökét, majd eleresztik. Hanem az öszmonarchia szempontjából nincs benne valami megnyugtató.

Ausztriában a német és a cseh elem, Magyarországon a magyarság ellen zuduló nemzetiségi áramlat, most Horvátországban horvátok és szerbek közt uj nemzetiségi perpatvar — ha ez igy megy, ugy idestova olyan nagy békességben leszünk egymással, hogy szinte verekedünk.

S hova lesz a monarchia épsége, biztonsága, a nép jólléte, mig fiai egymással marakodnak?

— **A közös miniszteriumban**, mely ő felsége elnöklete alatt tartatott, gr. Andrássy, gr. Bylandt, br. Hofman, Auersperg hg, br. Pretis, Tisza K. és b. Wenckheim vettek részt. Tisza Kálmánt mára várták haza Budapestre.

— **Az uj osztrák-miniszterium** elnökéül megint Pretist emlegetik. A mostani miniszterek közül kivüle még Horst és Stremayer is megmaradnának. A többi tárczákat pártszinezetnélküliekkel töltenék be.

— **Körülbelül bizonyos,** hogy a delegátiók február első napjaiban ülnek össze, de a napot csak azután fogják véglegesen megállapitani ha az osztrák ministerium ki lesz nevezve. Addig a közös kormány a megszállás 1878. évi költségeinek összeállitásával fog foglalkozni és a delegátiók elé terjesztendő más javaslatokat megállapitani.

— **A franczia kormány** beleegyezett, — hogy Ausztria-Magyarországgal kereskedelmi szerződést kössön a legtöbb kedvezmény alapján.

— **A rendőri büntetőtörvényre** vonatkozó javaslatot, melyet a képviselőház jogügyi bizottsága még a mult országgyülés alatt letárgyalt, az igazságügyminiszter legközelebb be fogja nyujtani.

— **A bukott kereskedők** személyzetének fizetése ügyében a legfőbb itélőszék fontos döntvényt hozott. E szerint a bukott és a személyzet között a vizsgálati viszonyok a főnök bukása után is mindaddig fönnállóknak tekintendők, mig a fölmondási idő le nem jár. A segédek ezen törvényes határidőre járó illetménye a csődtömeget terheli. A fölmondási időre törvényileg rendelt fizetési illetmény soronkivül fizetendő, s azon járulék, mely azontul a szerződésileg kikötött határidőre jár, 3 ik osztalyba sorozandó.

A pénzügyi bizottságból.

A p. ü. bizottság jan. 17-én d. e. 10 órakor tartott ülésében hosszabb vitát idézett elő az ipari szakoktatás kérdése, melynek részletesebb tárgyalhatása czéljából Csengery Antal inditványára egy albizottság küldetett ki.

Az igazságügyi budget egészen letárgyaltatott, s kedvező eredményként jegyezzük fel, hogy az 1873. évnél 2 millióval jobb. Szó volt a kir. tábla decentrálisatiójáról, s a kir. curia egyesitéséről. A minister mindkét tárgyat igen fontosnak ismeri el, s jelenti, hogy a kir. kuria egyesitéséről a javaslat kész, a kir. táblák decentralisátiója szintén munkába fog vétetni.

A közlekedési és közmunka minisztérium költségvetése megkezdetvén, a 18 án tartott ülésben befejeztetett. Az általános tárgyalásnál különösen a vasuti csoportositás lett sürgetve, mely azonban rohamosan csak nagy pénzáldozattal volna keresztülvihető.

A berlini szerződés a reichsrathban.

Az osztrák képviselőház vitái a berlini szerződés fölött igen csekély mederben folynak. „Puszta és egybangu mint az őszi eső hullása“ — irja a „N. Fr. Presse.“

A szombati ülésben Wolski inditványozta, hogy halaszszák el a határozat hozatalát akkorra, mikor a portával meg lesz kötve a konvenczió. Inditványa azonban nem talált támogatásra.

Meznik a többség javaslata mellett szólt, védi Andrássy keleti politikáját és azt mondja: a törököket ki kell üzni Európából.

Neuwirth azt bizonyitja, hogy a ki az occupátiót helyesli, annak az annexiót is el kell fogadnia, ez pedig gazdasági szempontból hátrányos Ausztriára, mert Bosznia évenkint legalább hat millióba, tehát kétszer annyiba kerülne, mint Dalmátia. Uj-Ausztria miatt tönkre kellend mennie Ó-Ausztriának. A kisebbségi javaslatot fogadja el.

Unger miniszter védi a kormányt azon vádak ellenében, mintha alkotmányellenesen járt volna el. Nem a magas politikáról, csak az illetékességi kérdésről akar szólni, melyben az ellentétes nézettek dogmaként kivánnak tekintetni. A kormány nézete az, hogy a berlini szerződés nem tartozik az országgyülés elé. A külföldi szerződések kötése a korona előjoga. Az angol kormány is a parlament megkérdezése nélkül szállotta meg Cyprus szigetét. A mire az ellenzék hivatkozik, az alkotmány 11. czikke alatt nem érthetők a békeszerződések. De bármit határozzon is ez a czikk, az állam szükségletei és üdve érdekében kell értelmezni, mert az alkotmány van az államért, nem pedig az állam az alkotmányért.

A debr. czukorgyár és gőzmalom

mezőgazdasági szempontból.

(Simonffy Sámuel emlékirata.)

Simonffy Sámuel ur, Debreczen város közigazgatási bizottságának tagja, az ipar-, kereskedelem és földmivelésügyi m. kir. miniszterium 1878. évi febr. 16 áról 3526 sz. a. az országos mezőgazdaság fejlesztése érdekében kibocsátott körrendelete folytán, a Debreczen városi közigazgatási bizottság által megbizatott, hogy a Debreczenben létező s különösen a mezőgazdasággal egybefüggő iparvállalatok keletkezése, állapota s működéséről jelentést tegyen s egyszersmind a mezőgazdasággal szoros összefüggésben álló hazai iparról, ennek terjesztéséről s akadályainak mikénti elhárításáról véleményt adjon. Ezen kettős megbizatásnak a közigazgatási bizottság f. é. első ülésében osztatlan elismerést és köszönetet kiérdemelve felelt meg.

Simonffy Sámuel ur a czukorgyárat és az „István“ gőzmalmot jelölte ki oly gyártelepekül Debreczenben, melyek a mezőgazdaság nyers terményeit dolgozván föl, közvetlenül a mezőgazdaságra is oeforyással birnak.

E szakavatottan egybeállitott emlékiratot közöljük itt olvasóinkkal:

I

A debreczeni czukorgyár.

Az 1860-ik évben Vecsey Imre, Kádár Ferencz és Leidenfrost Gyula debreczeni birtokosok szövetkeztek azon czélra, hogy itt „Alföldi czukorgyár“ czég alatt nyers czukor gyártását eszközöljék.

Még azon évben egyrészről a czukorrépa termelést megindították, másrészről a szükséges gyári épületeket felállitották, és a belszervezetet Breitfeld és Evens prágai gépgyárosok által elkészittették, ugy hogy a gyar teljesen felszerelve működését már azon évi novemberben megkezdette, és azon évi termelésből mintegy 600 mázsa nyers czukrot gyártott.

Ezen iparvállalatnak, mint nagy részben sok hasonnemü hazai iparvállalatainknak legfőbb hibája az volt, hogy a szövetkezők magokat elszámitották, befektetett alaptőkéjük legfelebb a gyár előállitására és a müködés megkezdésére volt elegendő, a répa termesztés — majd a gyártás tetemes költségeit magok erejéből nem fedezhették, és már az első év nyarán kénytelenek voltak Róbert Flórián czeloviczi czukorgyáros pénzbeli segitségét igénybe venni, ki a szövetkezetnek 80,000 frt. hitelt nyitott, melynek következtében aztán a vállalat önállóságát elvesztette s az általa gyártott nyers czukrot Robert Floriánnak kénytelenittetett eladni, ki ha a társulat szorult helyzetét felhasználni nem akarta is, de a társulat a nyers czukornak Debreczenből Morvaországba és a rafinirozott czukornak ide szállitási költségét nagy részben elvesztette.

Hozzá járult még ehhez az, hogy a szövetkezet tagjainak nem sikerült olyan egyének alkalmazása, kik a czukorrépa termeléshez kellőleg értettek, és a gyártásra nézve szükséges szakértelemmel birtak volna s hogy vállalatukon még sokkal nagyobb kárt nem vallottak, főként azon körülménynek tulajdonitható, hogy már az első évben a vállalat ¼ részét, második évben fele részét, később pedig az 1862-ik évben bár nagy veszteséggel az egész vállalatot Robert Florián tulajdonába átbocsátaniok sikerült.

Róbert Flórián ur ekként az 1862-ik évben a gyári vállalatot tulajdonába átvevén, mind a czukorrépa termesztésre, mind a gyártásra nézve rendet és szakértelemmel párosult okszerü gazdalkodást hozott be, és ámbár ő már a szükséges forgalmi tőkével is rendelkezhetett: ezen vállalat előmenetele folytonosan sok akadályokkal küzdött.

Hozzá járult ehhez még azon körülmény, hogy Róbert ur más terjedelmes vállalataihoz lekötve, itt a felügyeletet kellőleg nem gyakorolhatta, hogy ő öreg és beteges ember volt, és gyermekei— valamint testvérei s utódai között még életében az osztályt lehetőleg létesiteni akarta, ezen gyárt elsőben eladóvá tette, majd ez nem sikerülvén 1869-ik évben több helybeli és brünni részvényes közreműködésével a gyárat összes felszerelvényeivel együtt, egy, azon évben „Debreczeni czukorgyári részvénytársulat“ czég alatt alakult társulatnak bocsátotta által, magának és családjának a részvények nagy részét megtartván.

A társulat 2500 darab 200 frtos névértékü részvény s igy 500,000 frt. alaptőkével indult meg, mely részvényekre 1870-ik évi februárban 40 %, 1871-ben 20 %, 1872-ben 20 % és végre 1874-ik évben az utolsó 20 % is befizettetett. A részvényeknek mintegy ⅕ része debreczeni, ⅕ brünni részvényesek, ⅗ pedig a Róbert-család tagjai közt oszlik meg.

A részvénytársulat működését 1870-ik évben megkezdvén, a gyáron nagyobbszerü átalakitásokat tett, ugy hogy az ezen évbeni nyereséget az átalakitási költségek felemésztették.

1871-ik évről részvényenként 8 frt. osztalékot fizetett.

Az 1872-ik év az üzletre nézve felette kedvezőtlen volt, mert a száraz és meleg tavaszi időjárás következtében a kártékony rovarok a répavetéseket teljesen felemésztették, — ugy hogy a répaföldeket átalában 3-szor is be kellett vetni, minek következtében a harmadszor vetett répa már nem érhetett meg s igy a répának igen kevés czukortartalma volt, és elore lehetett látni, hogy a gyártási költséget is alig fogja fedezni, más mód azonban az értékesitésre nem mutatkozván, fel kellett azt gyártani, mely csapásos évnek az lett az eredménye, hogy ezen évről a nyereség és veszteség rovás 76000 frt. veszteséggel záratott le.

Az 1873-ik év a nagy szárazság daczára is meglehetősen sikerült, a mult évi veszteségből 47000 frt. visszatérült.

Az 1874-ik évben pedig a még fentmaradt 29000 frt. teljesen törlesztetett, sőt még valami csekély haszon maradt is fent.

Ezen év a társulatra nézve egészen uj korszakot eredményezett; nevezetesen

A debreczeni részvényesek legnagyobb része a répatermelést és gyártást beszüntetni, és a gazdálkodás fenntartásával a gyár működését szeszfőzésre és marhahizlalásra akarta átváltoztatni, mitől már azért is nagy eredményt vártak, mert nálunk mindezideig szeszgyár nincsen, és a helybeli és közel vidéki italmérési jog-bérlők, — a szükséges szeszt Nagy Váradról és Aradról hozatni kénytelenek: ennek ellenében a brünni részvényesek és a Róbert család a czukorfinomitó berendezését kivánták elhatároztatni, és ezen óhajtásukat a közgyülésen csakugyan keresztül is vitték.

Az tagadhatatlanul igaz, hogy a czukor finomitó berendezése nagyon kivánatos volt, mert igy a társulat az általa termelt nyers czukrot nem kénytelen nagy veszteséggel az edelényi, brünni, vagy seloviczi finomitó gyáraknak eladni, és ha többet nem nyerne is ez által, mint a nyers czukornak kiszállitási, és a süveg czukornak ide visszaszállitási költségét, tekintve a nyers czukor tetemes mennyiségét, már ez is évenként 20—30,000 frt. különbséget tehet ki, de a debreczeni részvényesek ettől a miatt idegenkedtek, mivel a finomitó berendezése tetemes összegben volt előirányoz a és ez által a répa terme é nél mutatkozó hátrányok semmi tekintetben nem szenvedtek volna változást.

Azonban a körülmények a finomitó berendezésére nézve felette kedvezők voltak, mert az 1872-ik és 1873 ik csapásos évek következtében különösen Magyarországon több czukorgyár beszüntette működését s igy történt, hogy 4 magyarországi és egy bécsi beszüntetett gyártól a finomitáshoz szükséges felszerelvények igen jutányos áron voltak beszerezhetők.

Az 1874-ik évi eredményből a czukor finomitási készülék költségei teljesen fedeztettek.

(Folyt. köv.

Hajdumegye.

Egy kis statisztika.

Érdekelni fogja olvasó közönségünket, ha egy futó visszapillantást vetünk Hajdumegye köztörvényhatóságának és a meg ei központi árvaszéknek 1878. évi tevékenységére, ügyforgalmára.

De lássuk magokat a számadatokat, melyek az iktatói és jegyzőkönyvi számadatok alapján lettek összeállitva.

Közigazgatási beadvány érkezett az 1878. év folyamán 8766.
(1877-ben 8934)
Ebből elintéztetett 8731.
Hátrány az 1879. évre 35.

A 8731 darab beadványból elintézést nyert:
Alispán Weszprémi Gáspár által 4926.
Főjegyző Kálmán György által 2554.
Aljegyző Ferenczy Elek által 1251.
Összesen: 8731.

Megjegyzendő, hogy Kálmán György főjegyző 1144 ügydarabot intézett el, melyek részben: a közigazgatási bizottsághoz, a számonkérő székhez, egészségügyi, állandó és szakbizottságokhoz lettek utalva.

Ferenczy Elek I-ső aljegyző munkássága kiterjedt.
1. Katona ügyekben 424,
2. Közigazgatási 706,
3. Vegyes ügyekben 121,
Összesen 1251 ügydarabra.

A közigazgatási bizottsághoz érkezett beadványok száma 1878-ban 782,
1877-ben 589,
Elintézést nyert 673,
Hátrány az 1879. évre 109,
melyek azonban a f. hó 14 és 15-én megtartott közig. bizottsági ülések folyamán elintézést nyertek.

A közgyülés az 1878. év folyamán összesen 271 ügyet tárgyalt, a jegyzőkönyveket

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

II. Hábusz király és zsidó nagyvezére.

(Weinstein Miksa felolvasásából a spanyolországi zsidók történetéről.)

Hábusz ben Mákész granadai khalifa, egy 27 éves deli ifju belészeretett egy alsóbbrendü keresztény hivatalnok szép leányába. Donna Margaretha szivéből viszonozta bár királyi imádója szerelmét, de nem tudta magát elhatározni arra, hogy feláldozza vallását szerelmének; s minthogy az uralkodó sem látszék hajlandónak Allahját és trónját a bájos hölgy birásával felcserélni: Hábusz és Margaretha szerelme tökéletesen reménytelennek mutatkozott. Don Fernándo y Farnesse Margaretha atyja aggodalommal látta leánya növekvő szerelmét; ő soha sem engedte volna, hogy Margaretha vallása árán koronát vásároljon s inkább akarta egyetlen gyermekét halotti disz ben keresztény ravatalon látni, mintsem királyi biborban pogány (mohamedán) trónuson. Margit mint szerető gyermek, hogy szétoszlassa atyja aggályait, megesküdött lelke üdvösségére, hogy vallásához hiven fog ragaszkodni haláláig, kedvesét pedig, hogy végtelen, de reménynélküli szerelmét gyakori találkozások által hasztalanul ne nevelje, és hogy a szeretett ifjuval elfelejtesse azt, rábirta amaz igéretre, hogy nem fogja őt (Margitot) felkeresni addig, mig általa erre fel nem szólittatik, mely igéretért Margitnak viszont azt kellett igérnie, hogy kedvese leveleire válaszolni fog.

Tudomány és müvészet akkoriban ugy, mint korunkban, a világ legnagyobb demokratái voltak, és különbséget királynak — koldusnak szeretője közt nem ismertek. Margit, kit Ámornak mézes méregbe mártott nyila épen szivén talált és elkábitott, eme körülményre természetesen nem gondolt: nem gondolt t. i. arra, hogy még egy khalifa választottjának is, ha imádottja levelére felelni akar — irnia kell tudni, Margit pedig — bocsánat, ha indiskret vagyok — az olvasás és az irás müvészetét megtanulni elfelejtette. Mit kelle tehát tennie a szegény gyermeknek? mily eszközökhez folyamodnia, hogy a tulbuzgó papa ne szerezhessen tudomást a tiltott levelezés felől?

A szerelem azonban nem csügged egyhamar, a szerelem találékony. Nehány hónappal az épen elbeszéltek előtt Granada egyik szük utczáján letelepedett volt egy zsidó szatócs, ki nem kollegái és szomszédjai módjára cselekedett, s nem álldogált a bolt ajtaja előtt, hogy a járókelőknek ott dicsérgesse portékája olcsóságát és jóságát, hanem kicsiny boltjában halmaz könyv közepette majdnem eltemetve, buvárkodek azok tartalmában. Margaretha gyakran hallotta (Den Fernandó ugyanazon szük utczában lakott) a praktikus üzérek gunyos megjegyzéseit és czélzásait az ügyetlen, könyves kiskereskedőre vonatkozólag, ki ha el is tévedett néha egy-egy vevő boltjába, azt haragos pillantásokkal fogadta, mert kényszerült buvárkodásait megszakitani; s csak akkor látszék vevőit szolgálatkészséggel kielégiteni, mikor másik szebb fele közelében volt. Ugy látszott, Évája csattanós nyelve iránt nagy respektussal viseltetik. Margit szorgalmas látogatója lett Sámuel (ez hősünk neve) különben meglehetős üres boltjának s megismerkedvén vele, feltárá előtte szive titkát és óhaját. Sámuel, kinek mellében a legnemesebb szív dobogott, készséggel vállalkozott, hogy a király leveleit Margitnak felolvassa és azokra Margit nevében válaszol.

Mily nagy volt Hábusz király álmélkodása, meglepetése, midőn Margit — Sámuel első levelét vette! — „Ebn-al Arif![1] szólt a király katibjához[1]) fordulva „Ebn-al Arif! Mit bámuljak előbb eme levélben, a betük gyöngyeit, a nyelvezet vakitó hullámzását, az irály elegancziáját, vagy az érzelmek viharozását? Ebn-al Arif! E levél irója Margarethám szivébe mártotta bübájos tollát, és szerelmét, mely fenéktelen mint szeme éjszakája, ide a papirosra varázsolta, Margaretha csak igy, és nem máskép szereti Hábusz ben Mákész királyt, örülj te is Ebn-al Arif! mert felfedeztem számodra egy remek tanitót.“ S a khalifa felszólitá Margitot, küldené levele iróját udvarához.

Sámuel meg is jelent Habusz udvarában s 10 esztendővel később 1027-ben mint a khalifa mindenható nagyvezérét, felruházva a nászi[2]) méltósággal látjuk őt.

Sámuel ben József ibn Nagdila, a nemes nagylelkü ember, a lángeszü talmudtudós, a jeles orvos, a kiváló bölcsész, a kitünő nyelvész, koszoruzott költő, a genialis államférfiu, ki hona zsidóságára és kora irodalmára a lehető legnagyobb befolyást gyakorolta, Malagából, szegény szülőktől származott. Már 20 éves korában megirta a Mélis Hátálmudot arab nyelven, mely a talmud irodalomban halhatlanná tette nevét. Később számos héber költeményt irt, mint Ben Mislé, Ben Koheleth, Ben Tehilim, mely költemények méltán sorolhatók Jehuda Hálévy, eme zsidó Petőfi költeményei mellé; nem kevésbé hires egy spanyol nyelven irt bölcészeti müve: Delalath al Hairin, mely müvet nem szabad összetéveszteni Majmonides hasonnevü müvével. 1026-ban a lázongó berberek felgyujtották házát, és Sámuelnek családjával csak nagy vagyona feláldozása mellett sikerült Granadába menekülni, hol őt mint ismeretlen szatócsot találtuk. — Mint nagyvezér Sámuel királya legmagasabb elismerését és tiszteletét vivta ki magának, szerénysége és bőkezüsége megnyerték számára népe szeretetét, okossága és bölcs mérséklése legyőzték ellenei és irigyei, mint ezt a következő episod mutatja:

A khalifa egykor Sámuel kiséretében amaz utczán keresztül lovagolt, melyben az egykori szatócs boltocskája állott volt. A herczeg-nagyvezér hajdani kollegája és szomszédja, ki nem bocsáthatta meg Sámuelnek, hogy mig ő most is csak szatócs, amaz egész a nagyvezérségig vitte fel, boltja ajtaja előtt állva, Sámuelt nehány épen nem hizelgő czimmel illette. „Szakittasd ki eme kutya nyelvét“, dühöngött a khalifa, ki a vakmerő szemtelensége miatt roppant haragra gyuladt. Sámuel igyekezett királya haragját lecsillapitani, megigérvén neki, hogy teljesiteni fogja királya parancsát a merésznek nyelve kiszakittatását illetőleg. Midőn a khalifa és a nagyvezére aztán más alkalommal ugyanez utczán keresztül lovagolának, szatócsunk mély alázatossággal hajlongott és bókolt a király és a herczeg előtt. „Mit csinálál vele, hogy annyira megváltozott?“ kérdé a khalifa jókedvüen. „Teljesitettem királyom parancsát“, felelé Sámuel „kiszakittattam szitkozódó nyelvét s beültettem szájába egy másikat — egy arany nyelvet.“

Felolvasó bemutatta Dánielnek egy költeményét is, mely állitólag 14 strófából állott, melyből azonban csak 8 strófa maradt fel. A nyolcz strófa nyolcz különböző nyelven van irva. Eme költeményt, — mely az akkori izlést tünteti fel előttünk. Dániel királyának menyegzője napján nyujtotta át. Margaretha, apja halála után ugyanis az izlamra tért át és Fatime név alatt Habusz első és egyetlen felesége lett.

1) Irnok.

2) Fejedelem.

Az igazgatóság.
(17) 2—3

Kálmán György vezette, segédkezet nyujtva ebben Ferenczy Elek és Orosz Endre aljegyzők.

Tiszteletbeli aljegyző (jelenleg t. főjegyző) Lukács Emil a kórházi ügyeket intézte el.

M. tiszti ügyész Szinai Gyula 450 ügyben nyert megbizatást, (ebben egyszersmind az árvaszékiek is benn foglaltatvák.)

M. számvevő Somossy Mihály 340 számadásos ügyet vizsgált meg és tett jelentést, (ebben egyszersmind az árvaszék által nyert mintegy 80 megbizatás is benn foglaltatik).

A házi pénztár forgalma:

I. Házi pénztár:

Bevétel	48829 frt 67 kr,
Kiadás	46201 frt 15 kr,
Maradvány	2628 frt 52 kr.

II. Utépitési pénztár.

Bevétel	7439 frt 39 ½
Kiadás	1440 frt 82
Maradvány	5998 frt 57 ½

III. Betegápolási pénztár.

Bevétel	3130 frt 78 kr
Kiadás	2122 frt 48 ½ kr,
Maradvány	1008 frt 28 ½ kr.

A f. hó elején megtartott pénztárvizsgálat alkalmával pénztárnok Uzonyi Imre által vezetett naplók és főkönyvek teljes összhangzatban, — a pénztári maradványként kitüntetett összegek hiány nélkül találtattak.

Napi hirek.

— **Az 1879. évi ujonczozásra** Debreczen városára kivettetett a következő ujonczozási jutalék: 116, elbocsátottakért pótlék: 1, tehát állitandó volt 117. Az I-sö korosztályból egy éves önkéntes volt 19. Ez összeg levonása után tehát sorozás utján volt állitandó 98. Az I-sö korosztály 381 sorsszám alattiak közül állittatott 98. A póttartalékosok száma 12, az ideiglenes póttartalékba sorozottak 26 — összesen 38. A mai napig a II-ik korosztály 200 sorszámáig állittatott 32, marad állitandó 6, és igy a szokatlan nagy jutalékkivetés mellett is reményünk van arra, hogy nehány honvédet is állitandunk.

— **Mándoky Béla** jutalomjátéka holnap leend. A debreczen-nagyváradi szinészegyesületet képviselő derék szinművésznek ezen holnapi napjára tehát melegen fölhivjuk a t. közönség méltányló figyelmét. Mándoky Béla hivatott szinész és a régi jó debreczeni gárda egyik még mindig haladó és tökélyesülő, ép erejü és nagy buzgalmu bajnoka. A világot jelentő deszkákra öt igazi lelkesedés és hivatottság vezérlette. Mándoky Béla szül. 1839 év sept. 17 én Arad megyében Pankotán. Atyja ügyvéd és 1848/9-ben honvédőrnagy volt.— Anyja szül. Spéth Ernesztine nevet viselt. Béla gondos neveltetésben részesült. Gymnasiumi tanulmányait Aradon és Esztergomban végezte Az aradi gymnasiumnál a magy. költészet és irodalom minorita szerzetes tanára Lidy Ferdinand már jó eleve szinészi pályát jósolt a gymnasium minden alkalommal helytálló deklamatorának. Mándoky azonban 1859-ben mégis a pesti egyetemen iratkozott be joghallgatónak. Pesten aztán alkalma nyilt Egressy Gábor, Tóth József, Szerdahelyi Kálmán és ifj. Lendvay Márton müvészetében gyönyörködhetni. Majd egy aradi mükedvelői előadáson vett részt és Szabó József aradi szinigazgató ösztönzésére végre 1861-ben a „Bibor és gyászban“ nyilvánosan is föllépett — és tetszést aratott. Rögtön szerződtették is két évre Győrbe és 1863-ban Kolozsvárra Paulay helyére. Debreczenbe Mándoky Béla 1765-ben jött és itt aztán 11 évet töltött egy huzamban, a közönség legnagyobb megelégedésére töltvén be szerepkörét. Városunkból Mándoky Aradra távozott egy évre szinigazgatónak és 2 évet Székesfehérvárott töltött, mint az ottani szinház müvezetője. Majd feléje fordult Debreczenben ismét a közbizalom és Mándoki ujra a miénk és a holnapi estén alkalmunk lrend iránta mindig érzett meleg rokonszenvüuknek kellő kifejezést adni. Jutalomjátékául D'Ennery és Cormon „Egy katona történetét“ választá. Érdekes előadás lesz és a régi gárda derék katonájának eddigi történetét is bizonyára telt ház fogja megtapsolni.

— **Szabó Lajos rabiógyilkost** ma szolgáltatta át rendőrségünk a kir. ügyészségnek. A vonatkozó jegyzőkönyv és jelentés kiegészitő fölvételénél Szabó Lajost is fölhozták börtönéből. Csinos, barna fin, önérzetesen beszélt és azt állitja, hogy sob'se adta volna fejét arra, hogy a katonaságtól megszökjék, ha sokszoros kérelmét és már egy izbeni szökése azon indokát, hogy a bakáktól a huszársághoz tegyék át — figyelembe vették volna. A székelyhidi csendbiztosról és pandurokról a legnagyobb kicsinyléssel szólt. „Nem is fogtak volna el engem élve soha, ha nem Barcza Dani megy értem. De Barcza Daninak kiadtam magam, mert olyan hires pandurkomiszáriusnak beadhatja a derekát akármelyik jóravaló szegény legény, azzal nem piszkitja be magát.“ Különben tagadhatlanul csakugyan Barcza Dániel csendbiztos érdeme Szabó Lajos elfogatása. Ugyanis ő jött arra a szerencsés gondolatra, hogy a 24 óra alatt annyit garázdálkodott merész rablót születés helyén Álmosdon kell keresni. E végre érintkezésbe tette magát a rabló testvérével Szabó Józseffel, kitől azon fölvilágositást nyerte, hogy Lajos a faluvégi 3 ház valamelyikében rejtőzik. Baranyi csendbiztos ellenben a tanyákat kivánta előbb megmotoztatni. Barcza azonban a maga tervét hajtotta végre, mibe aztán utóbb Baranyi is belenyugodott. A rabló beszéli, hogy Barcza épen ablaka előtt tette meg az intézkedéseket buvhelye körülzárolása iránt és ha akarta volna, ott helyben ledurrauthatta volna. Hanem nem tette. Kilépett a pitvarajtóból és az ott talált Baranyi még akkor sem ismert rá, mig nem fedezte föl kilétét. Baranyi aztán Barczához vezette őt, ennyiben igaz az, hogy őt Baranyi fogta el.

— **A debreczeni korcsolyázó egylet jégpályáját** tegnap d. u. 3 órakor nyitotta meg ünnepélyesen az egyleti rendezőség. Már d. u. 2 órától kezdve vigan sikamló szánok és csörgős magán fogatok szállitották ki az élénken érdeklődött sport publikumot a tettek fénylő mezejére. Három órakor rázenditette a szinházi zenekar a megnyitó indulót és a nagy számu halifax követők nyüzsgő tábora megkezdte viharos tánczát a pompás jégpályán. A megnyitás napja, illetve eredménye mi kivánni valót sem hagyott fönn.

— **Hajdumegye** állandó gazdasági tudósitói lettek: Kasztl László, Keppich Emil, Adler Farkas, Farkas Sándor, Nagy Gábor, Hadházy Endre, és Szabó Mihály.

— **A tegnapi hajtóvadászat** siralmasan végződött. A savóskuti erdőségen rendeztetett. Volt 76 hajtó, 3 csősz, 15 vadász és löttek összesen — horrendum dictu — 4, mondd négy nyulat, a mely vadászzsákmány 40 forintnyi költségébe került a t. vadásztársaságnak. No ha ez lesz az idei hajtóvadászatok legutólsója, e nap ugyancsak rosz szájizt hagy hátra maga után.

— **Weinstein Miksa rabbi-jelölt** ur, ki már egyizben fölolvasott városunkban, e hó folyamában ismét nyilvános felolvasást fog tartani, és pedig érdekes tárgy fölött: Értekezése tárgyát ugyanis „a zsidók és az inquisitió Spanyolhonban“ képezendi. A felolvasás magyar nyelven fog tartatni; az időt és helyet lapunk annak idején közzé teendi.

— **Esküvő.** Szombaton délelőtt esküdtek egymásnak örökhüséget a várad-olaszii barátok templomában: — Wurst Terka kisasszony s Lázár Zoltán közös hadseregbeli hadnagy. Nyoszolyóleányok voltak: Szepessy Gizzella k. a. Debreczenből s Wurts Ilka k. a. A vőfélyi tisztet teljesitették: Ferenczy Élek Debreczenből s Lázár Kálmán.

— **Petőfi „Talpra magyar!“-jának** eredeti kéziratáról hasonmást közöl a „Magyarország és Nagyvilág“ tegnapi száma. E kézirat az Auszterlitz Zsigmond birtokában volt, ki azt Schnitzer Ignácznak, Petőfi „János vitéz“-e német forditójának ajándékozta, ez pedig ugy intézkedett, hogy halála után a nemzeti muzeum kéziratai közé jusson. Gyulai Pál igazolta a kézirat hitelességét, hozzá téve: „E kéziratból szedetett ki, ugy látszik, 1878 márcz. 15-én a „Nemzeti dal,“ a magyar szabadsajtó első szüleménye, mely az utczán a nép közt kiosztatott.“

— **Névszerinti kimutatása** a debreczeni illetőségü mozgósitott katonák inséget szenvedett családjai részére, a vár. kapitányi hivatal utjáni nemeskeblü adakozóknak. Piaczutczában (Folytatás.) Forgách Károly 50 kr, Popper Sámuel 50 kr, Ocsovay L. 40 kr, Szlanecz József 20 kr, Michelstädter 1 frt, gr. Dessewffy Miklós 10 frt, Nagy Amália 1 frt, Trocsányi Lajosné 50 kr, S. M. 50 kr, Magyari Károlyné 20 kr, Bartha László 20 kr, Örvényi Ottó 50 kr, Svoboda József 50 kr, Erdei János 30 kr, B. P. 1 frt, Másodyné 20 kr, Vetterákné 10 kr, id. Vetterákné 20 kr, Dank Julia 40 kr, Kovács 50 kr. Makai Mihályné 20 kr. Sós Istvánné 60 kr, Erdei Istvánné 1 frt, Zöld Jánosné 10 kr, Hajdu Ignácz 1 frt, Polgári Bálint 10 kr. Tar István 10 kr, N. N. 50 kr, Balogh Istvánné 20 kr, Balogh Mihályné 10 kr, Doman Dávid 80 kr, Rott Lipót és Társa 2 frt. (folyt köv.)

— **Dr. Mezőfi Manó** nem örülség következtében halt meg — mint lapunk tegnapelőtti számában állt, — hanem a miatt, hogy Borsára utaztában összekocsódott szekeresével, mi aztán tettlegességgé fajult, mégpedig oly szerencsétlen kimenetellel, hogy a szekeres által az orvos fejére mért ütés ennek halálát idézte elő.

— **A sárrét veszedelemben.** A Berettyó folyó áradásai következtében az egész sárrét az elöntés veszélyének van kitéve. A jégtorlódás folytán meggyült viz már több községet öntött el, és még valószinüleg sokkal nagyobb károkat fog okozni, ha csak lefolyása valamely előre nem látott körülmény folytán meg nem könnyittetik. A közlekedés teljesen fennakadt, az utak mindenütt elboritttattak vizzel.

— **A gödöllői királyi fogat** kocsisát, az öreg Jánost ismeri Gödöllőn ő felségeiktől kezdve a libapásztorig mindenki. Pödrött bajusza, becsületes paraszt egészséges képe, mely még most is hajrámarkot gyanittat, magyaros öltözete népszerü alakká avatták. A telivér magyar lovak, a kényelmes magyar kocsi szokatlan jó képet nyujtanek — amennyiben az a magyar királyé. Az „öreg János“ élénken szokott a gödöllői látogatókkal diskurálni, s nem győzi eleget dicsérni a „királyasszonyt,“ kivel ő gyakran beszél, s nem győzi rágalmazni a német szót, mely — jóllehet, hogy ő már érett gabonája az urnak — nem megy a fejébe.

— **Az uzsorások rettentésére.** Egy könyomatú lap értesülése szerint a jövő héten Budapesten egy füzetes vállalat indul meg, mely minden héten egy-egy fővárosi uzsorás élet- és jellemrajzát, üzletét, kölcsönző feleit, a kamatlábakat s a feltételeket stb. közli. A szerkesztő nem fogja magát megnevezni; felelős a kiadó lesz.

— **A nazarénus.** Temesvárott a sorozó bizottság elé került egy Koleda nevezetü nazarenus hitvallásu ujoncz, kit sehogy sem lehetett reábirni, hogy besorozása után az esküt letegye.

Irodalom.

Táborszki és Parschnál megjelentek: Jogász (softa) négyes, zongorára, Ellenbogen Adolftól; ára 60 kr, és Studentengruss, polka francaise, zongorára ifj. Fahrbach Fileptől, ára 50 kr.

„Az életből“ cz. beszélygyüjteményre hirdet előfizetést Rózsaági Antal Aradon. A csinosan kiállitott kötet ára 1 frt lesz, — a munka márczius végével fog megjelenni. Az előfizetések szerzőhöz (főutcza 1. sz. alatt) küldendők. — Ajánljuk olvasóink figyelmébe!

Debreczeni szinház.

(—y.) Jan. 18-án Gutzkow szomorujátéka „Uriel Acosta“ adatott. A czimszerepet Mándoky adta, sok bensőséggel, és pathoszszal. Tagadhatatlan, hogy e szerep igénybe veszi a szinésznek minden eréjét, s bölcselmi jellegénél, extremitásainál fogva, — mik Urielt tetteiben s érzelmeiben jellemzik, mély tanulmányt kiván. Kifejezést nyer ebben a hideg bölcselő ész szabad röptü szárnyalása, a meleg szerető szív epedése, forró lángolása, majd — a mi a megrendítő tragicumot képezi — mindkettőnek iszonyu csalódása. Mándokyról sok dicséretest mondhatunk. Igyekezett szerepének minden árnyalatát kitüntetni, sok helyt lelkesedésel szavalt s gondos tanulmánynak adta jelét. Kapott is tapsot eleget. Azonban egyet nem találtunk játékában. Azon jelenetben, — mely a darab fénypontja midőn Uriel megtudja, hogy anyja meghalt, kedvese másé lett, a kikért pedig ő elvét tagadta meg, mit csak a szív és ész hosszas tusája után tett, nem láttuk azt a marczangoló, rémitő lelkikint, mely Uriel egész valóját lesulytja, kellőleg tolmácsolva. Egyébiránt ez részben Mándoki hangjának róható fel. Törökné (Judith), mint mindig kitünő volt. Benedek (Ben Jochai) hidegen játszott, Lovászy (De Santos) szavalata monoton volt hihetőleg a szerep nem tudás következtében. — Meglehetős számu közönség nézte végig a sikerültnek mondható előadást.

Jan. 19-én Lumpaci Vagabundus adatott telt ház előtt. Szathmáry folytonos derültségben tartá a közönséget. Benedek nem neki való szerepkörben mozgott.

Vegyesek.

— **A franczia szenátus** uj elnökéről igy ir a „Figaró“: Martel ur derék, magas, sovány és kopasz ember. Senki sem elnököl több komolysággal mint ő. Hasonlit egy törvényszéki birához, ki a törvény czikkelyei szerint kérlelhetlen itél. Alatta alkalmasint nem fognak a viták soká tartani. — Mint magános ember igen gazdag. Száznegyvenezer livre évi jövedelme van, mit évenként ritka gazdálkodással gyarapit. A 3-ik osztályon utazik, s hogy ne lássák, éjjel. Jövedelmeinek egyrészét utazásmódja által szerzi. Remélhető, hogy uj állása fényüzőbb hajlamokat kölcsönöz neki.

— **Gyermeki naivság.** A kis Fanny észrevette, hogy atyja mindenből a legkisebb darabot választja ki neki. Egyszer két darab kalácsot tesznek elébe, egy nagyobbat és egy kissebbet. „Papa,“ — mond a gyermek — „add nekem a melyiket akarod, akár az egyiket, akár a másikat, de mégis inkább a másikat.“

— **A köztársaság** uj meghatározása. Bemegy egy szénhordó az urasághoz, görnyedezve és nyöszörögve a zsák sulya alatt. „No, Péter,“ mond az ur, „most csak meg vagy elégedve, remélem! Már most megvan valóban a köztársaság.“ — „Hagyjuk el“ volt a válasz, „majd ha ön hordja nekem a szenet, akkor lesz igazi köztársaság.“

— **A ki tizenkét év óta nem eszik.** Newyorkban ez eset roppant feltünést kelt s a New York Herald hosszasan foglalkozik vele. Mollie Faucher nevü nő 12 év óta minden táplálék nélkül él. Egy brooklyni orvos az idézett lapban elmondja, hogy 1860. szept. 10-én ismerkedett meg Mollie (Mária) Faucherrel; a lány akkor 14 éves volt. Nagynénje Crorby asszony a brooklyni tanintézetbe hozta, melynek igazgatója az elbeszélő volt. Mollie szép, de gyönge testalkatu leány volt s nagyon jól tanult. Az intézetből 1864. april havában távozott s lovagolni kezdett tanulni. De egy izben leesett a lóról s eltörte három oldalbordáját. Pár hónap alatt kiheverte a bajt és felépült. — De 1865-ben az az uj csapás érte, hogy ruhája egy lóvonatu kocsiba akadt, mely őt egy darabig az utcza kövezetén végig hurczolta. Ekkor idegrendszere annyira megrázkódott, hogy a bajt többé ki nem heverte. Különböző rohamai voltak s lassankint elvesztette minden érzékét; mesterségesen igyekeztek testét táplálékkal ellátni, — de a gyomor semmit sem fogadott magába. — Összesen 9 évig volt a leány teljes merevségben s csak az utolsó három év alatt kezdtek izmai ismét hajlékonyabbak lenni. E tizenkét év alatt minden táplálék nélkül élt; többször próbáltak apró gyümölcsdarabokat és vizet adni neki, de ezek csak a legritkább esetben jutottak a gyomorba. A gyomor teljesen összezsugorodott; nem fér bele semmi. Ellenben a szív jelentékenyen megnagyobbodott. A mult év julius 4-én szemei ujra becsukódtak s azóta mostanig be vannak csukva. Egy időben már visszanyerte a tapintás érzékét s ezzel ötször gyorsabban tudott olvasni, mint a legegészségesebb, összes szervei birtokában levő ember. A tapintás érzékével fényképeket, az ismerősöket is megismeri. Sohasem alszik. Vérkeringése igen csekély s ezért mindig fázik; azt mondja magáról, nem tud meghalni, mert semmi sincs benne. a mi meghalhatna.

Közgazdaság.

A magyar aranyjáradékoknak a párizsi börzén hivatalos cotirozásra bocsátatása ténynyé vált. Az „Agents de chenge“ erre vonatkozó hirdetményében megjegyeztetik, hogy a párizsi tőzsdén eladható magyar aranyjáradékok összege most már 500—650 millió frankra növekedett.

Az áruczikkek megnevezése az 1879-dik év január Remete-Antal napi országos vásár alkalmával: (Folytatás). — virág olaj tisztitatlan 27—29 frt, tisztitott 30—32 frt, hamuzsir 30—36 frt, timsó 15—17 frt, szóda angol fehér 10—12 frt, szappan 35—36 frt, repcze olaj tisztitatlan 40, tisztitott 45—46 ft. Literenként: olvasztott tehénvaj 1.20 kr, szalonnazsir 54 kr, szilva pálinka ó 68 kr, uj 56, élet pálinka 36, 30 foku szesz 34 kr, tej 8—10 kr, tejfel 40—44 kr, boreczet 16—24, szeszeczet 6—8 kr, szinméz 80 kr, aszalt szilva 14—16 kr, piaczi liszt 7—8 kr, kendermag olaj 35—36 kr, petróleum 15—16 kr.

1 Hektol. Hegyi ó bor 17 frt. 50 kr. 1 Hl. uj bor 10 frt. 1 hl. Buza 4 frt. 88.—6 52. 1 hektoliter kétszeres 4 frt. 06.—4 frt. 88. 1. hl. rozs 3.10—3.42 kr. 1 hl. árpa 2.10—3.10 kr. 1 hl. zab 2.12—2.44 kr. 1. hl. tengeri 2.78—3.10 kr. 1 hl. köles 4.06.—4.40 kr. 1 hl. köleskása 8.13 kr. 1 hl. szepességi lencse 16.27 kr. 1 hl. szepességi borsó 13.01 kr. 1 hl. paszuly fehér 6.52 kr. 1 hl. vetett repczemag őszi 4.88—6.51 kr. 1 hl. vadrepcze mag 3.25 kr. 1 hl. kendermag 3.35 kr 1 hl. dió 4.68—5 frt. 1 hl. aszalt szilva 11.68—12 frt. 1 zsák burgonya 1.20—1.40 kr. 1 pár tyuk 1.10 kr. 1 pár csirke 80 kr. 1 pár kappan 1.30 kr. 1 pár kövérlud 4.—5 fr. 1 pár soványlud 2—2.20 kr. 1 pár pulyka 2.50—3 fr. 1 pár kacsa 90 kr. 12 db. tyuktojás 30 kr.

DEBRECZENI SZINHAZ.

4. Bérlet — 19. sz.

Hétfőn 1879. jan. 20-án

A debreczeni szinész-egyesület által adatik:

KIS DOKTOR.

Legujabb vig operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYZET:

Piccolo orvos	Érczy.	Beatrix	Lauerné.
Don Melchior	Szabó Bandi.	Santa Maria	Kocsis Irma.
Barabino	Szathmáry Á.	Polgármester	Foltényi.
Castorini	Ruszt.	Egy halász	Szabó Károly.
Bastrocco	Török.	Urak, hölgyek, nép, zsebmetszők, álarczosok.	
Fioretta	Nyilvay Irma.		

Holnap kedden **Mándoky Béla** jutalmául bérletszünetben itt először:

Egy katona története.

Dráma 5 felv.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**

Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

HIRDETESEK.

Sós- borszesz

Bárvárt Károlytól

valódi minőségben, eredeti árakon kapható Debreczenben

CSANAK JÓZSEF kereskedésében

mint egyedüli föraktárában:

Ezen hatóságilag engedélyezett kitünő háziszer, mely **a szegedi országos kiállitáson jeles** és **versenyképes** volta miatt **érdem éremmel** lett kitüntetve, különösen jó gyógyhatást eszközöl: **rheuma, csuz, szaggatás, fagyás, fej-, fog-,** és **fülfájdalmak** s **szemgyuladásnál**, ezenkivül **fogtisztitó szerül** is igen ajánlható, a menynyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősbiti s a szájból minden kellemetlen szagot eltávolit.

Utánzások meggátlása végett alább látható czimlapomat mely minden egyes üvegre ragasztva van, a **budapesti keresk. kamaránál** 100/1875 szám alatt mint **védjegyet** bekebelezettem.

tisztelettel

BÁRVÁRT KÁROLY.

Budapest IV. ker. Nagymező-utcza.

(19) 1—?

E védjegyet különös figyelembe vételre ajánlom

7191/1878

Arverési hirdetés.

A város háza alatti boltok és pinczék a Molnár Sámuel és társa czég által birt és már kiadott 9—10-ik számu nagy bolt kivételével; továbbá a Rózsa-téren levő Pap Pál háználi kis bolt az 1879. évi julius 1-sö napjától számitandó hat egymás után következő évre a f. évi január hó 22-kén, a városház nagy tanácstermében tartandó közönséges árverés utján, haszonbérbe fognak kiadatni; az árverési feltételek a számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők levén.

Kelt sz. kir. Debreczen város tanácsának 1879. jan. 6-kán tartott üléséből.

Bészler Lajos,
jegyző.

(18) 3—3

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közbirré tétetik, **Bosznai Károly s Lukács Maria** csődtömegéhez tartozó, a debr. 2942. számu tkvbe foglalt 26000 frtra becsült czeglédutczai 2150. számu ház, 5 hold 700 □ öl ondódi földe a csődválasztmány kérelme folytán az 1899. évi február hó 28-ik napján dél után 3 órakor mint első és 1879. évi márt. hó 28-án d. u. 3 órakor, mint második határidőben, a törvényszék tárgyalási termében, végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog — u. m.

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árverésnél az árverésre kitüzött birtok nem fognak eladatni.

2 szor. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 3, 6 és 9 hónap alatt, 6% kamatokkal együtt csődtömeggondnok Sajó György ügyvédhez lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tüzkár ellen biztositani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik. tartozván az 1879 évi pünktösig terjedő bérletet épségben fentartani.

6-szor. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik. valamint a fizetési részletek nyugtabélyegei is

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, ujabb árverés alá bocsáttatni, és csupán egy határidőnek kitüzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitüzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számitandó 15 nap alatt, habár külön értesitést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyujtsák be: különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedüli a vételár feleslegére fognak utasittatni.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1878. évi november hó 29-ik napján.

Becske Lajos h. elnök. **Barcsay Kálmán.**

Beküldetett. I.

Tüdőbetegeknek! Rögzött köhögés ellen!

az orvosok által eddigelé leghathatósabb és gyorsan működő gyógyszerül ajánltatik és pedig a tüdőgümőkór bármely fokán, gégehurut, üdült köhögés és tartós rekedtség megszüntetésére:

Dr. Miller Moh-szörpe,

mely a mellbetegségben szenvedőkre nézve megbecsülhetlen készitmény.

Ezen Moh-szörp

gyógyerejének legcsattanósabb bizonyitéka az, hogy a legrövidebb idő alatt a legnagyobb elterjedtségre tett szert.

Eredeti tégelyekben, használati utasitással együtt ára 50 kr o. é.

Debreczenben valódi minőségben kapható: Stenczinger K. füszerkereskedésében; **Szatmárott**: Vallon István kereskedőnél; **Egerben**: Köller J. gyógyszertárában: **Miskolczon**: dr. Csáthy Szabó gyógyszertáraikban.

Beküldetett. II.

Első sorban az étkek s italok megválasztásánál **követjük el azon vigyázatlanságot, melynek következményei az emésztés szerveinek megzavarodásában nyilatkoznak. Ez állapot kicsinylése és elhanyagolása idézi föl a sok és hosszan tartó gyomorbetegségeket; már pedig a jó gyomor fő föltétele az ember egészségének. Minthogy pedig a gyomor ellen a legnagyobb elővigyázat mellett is könnyen vétkezhetünk, helyén találjuk mindenkit**

dr. Millernek, Bécsben hatóságilag vegyelemzett

Gyomor-balzsamára

figyelmeztetni, mely a gyomor tevékenységét szabályozza, a gyomor és belek mindennemü heveny és rögzött lobbjának elejét veszi, a hányást, hasmenést, sápkort, a különféle gyomorbajokat, étvágyhiányt, gyomorhurutot stb. meglepően rövid idő alatt megszünteti

Egész üveg ára 3 nyelven irt utasitással együtt 1 frt. 50 kr. o. é. félüvegé 80 kr. o. é. Debreczenben valódi minőségben kapható egyedül Stenczinger K. füszerkereskedésében; Szatmárott: Vallon István kereskedőnél; Egerben: Kölner J. gyógyszertárában; Miskolczon: dr. Csáthy Szabó gyógyszerésznél. (401) 8—28

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos **Kutasi Imre** könyvnyomdájában, 1879.